

Ada Font és politòloga i jurista per la UPF i màster en direcció de relacions institucionals i protocol per la Universitat Blanquerna-URL ■ M. ROURERA

Ada Font Membre de la Lliga Jove de Montserrat (Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat)

“És important que defensem la litúrgia en català”

■ “La missa de l’Onze de Setembre d’aquest any pren rellevància després de la visita del papa i l’ús que s’ha fet de la nostra llengua”

■ “Els dos pilars de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat i de nosaltres, la Lliga Jove de Montserrat, són la fe i el país”

Mireia Rourera

Barcelona

A les deu del matí del proper 11 de setembre se celebrarà a la basílica de Santa Maria del Mar la missa de la Diada Nacional de Catalunya “en sufragi i acció de gràcies pels defensors de les llibertats catalanes i per tots els patriotes que han lliurat la seva vida al servei de Catalunya”, que se celebra des del 1886 i que organitza des de la seva fundació, el 1899, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat. Oficiarà la missa el monjo de Montserrat Jordi Castanyer. En parlem amb l’Ada Font, politòloga, que és membre de la Lliga Jove de Montserrat.

La missa que organitza la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat des de fa 127 anys és l’únic acte religiós de la Diada Nacional de Catalunya.

Sí, és l’únic acte religiós que hi ha a Barcelona i a Catalunya amb relació a la commemoració de l’Onze de Setembre del 1714. Aquest any és important per diverses qüestions, no només perquè és l’únic acte religiós de la Diada, sinó que pren més rellevància per tota la qüestió del català arran de la visita del papa. Antoni Gaudí va ser empresonat el 1924 per parlar català justament quan anava a una missa de l’Onze de Setembre, que es feia a la basílica dels Sants Just i Pastor. Va ser empresonat per parlar en català i aquest any ha vingut el papa per celebrar l’Any Gaudí i la presència del català ha estat diferent del que alguns hauriem volgut.

Com hauria d’haver sigut?

Pensàvem que el papa entendria i voldria entendre la realitat nacional de Catalunya i, en certa manera, crec que la va entendre, però sí que és veritat

que l’ús del català hauria pogut ser diferent. Des de la Conferència Episcopal Espanyola i des de l’Arquebisbat de Barcelona ho van veure d’una altra manera i al final no es va entendre com la visita del papa a Catalunya, sinó com la visita del papa a Espanya. I això va fer que l’ús del català fos el que va ser, el que tots vam poder veure, per exemple, en la benedicció de la torre de Jesús o altres actes. Per això és important la missa de l’Onze de Setembre, per defensar el català en la litúrgia.

La ‘Lliga’ es va queixar de les primeres intencions de fer els actes del papa encara amb més castellà. Hi va haver queixes de moltes entitats... Potser si no s’hagués mogut tanta gent, la visita hauria estat encara més castellanitzada?

No sabem exactament qui va prendre les decisions però sí que és cert que potser van pen-

sar en la llengua que li seria més fàcil al papa, tenint en compte que parla amb naturalitat el castellà. Però s’ha d’entendre que el català no és només una llengua; és la llengua pròpia, la manera que sentim els catalans, el que ens dona identitat. Per això per nosaltres és molt important que la litúrgia sigui en català. Jo he viscut a Madrid i no m’he sentit connectada amb la fe d’allà.

Pel castellà?

Era per estar allunyada de la meua llengua. Els catalans ens identifiquem amb la llengua, que és la que ens connecta amb un territori. La terra que ens ha sigut encomanada és Catalunya i aquesta terra parla en una llengua concreta, que és el català, i és important entendre això, és important defensar la catalanitat entesa com la defensa de la història, de les institucions, de la cultura, les tradicions. Ai-

xò per a nosaltres és important: el català no és un accessori, no com una cosa més, és un tema central. I avui veiem com la litúrgia en català cada cop és més residual.

Tenim xifres?

No hi ha cap estudi i cal posar aquest debat sobre la taula. El que sí que és cert és que en moltes esglésies s’anuncien les misses en català i quan hi vas descobreixes que la fan en castellà. En canvi, no hi ha aquesta conversió al revés, que una missa anunciada en castellà acabi transformant-se en català. Puc entendre que molts mossens que tenen fidels arribats de Llatinoamèrica vulguin assistir tothom... però per aquest incloure tothom es tendeix a tirar enre. Jo crec que l’Església catalana està poc defensada. De fet, hi ha gent a Catalunya que diu que l’Església catalana no existeix, que existeix l’Església a Catalunya. A mi això em sembla preocupant tenint en compte que, com deia, la llengua no és un factor més, sinó que és un factor central que ens fa sentir i entendre el món d’una determinada manera.

La missa de l’Onze de Setembre és l’acte de memòria del 1714

La CEE i el Bisbat van fer entendre que la visita del papa no era a Catalunya, sinó que era a Espanya

més antic, que se celebra des del 1886. Les commemoracions generals van venir més tard.

Sí, i al final, i donant per descomptat el respecte a tothom i a totes les creences i pràctiques espirituals, hem d’entendre que la nostra societat té els seus orígens en l’humanisme cristià. D’aquí ve la nostra forma de fer i d’entendre moltes coses. Però sembla que a vegades estem perdent aquest origen religiós a la nostra societat. Defensar-ho com ho defensem nosaltres no vol dir anar en contra d’altres formes de pràctica religiosa o de creences religioses, senzillament és entendre els nostres orígens. I és important viure una fe arrelada.

És una de les seves reivindicacions.

Exacte. Els dos pilars de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat i de nosaltres, com a Lliga Jove de Montserrat, són la fe i el país. D’una banda la fe, la defensa de la religió cristiana catòlica. Som un grup confessional i no ens amaguem de ser-ho, tot i que estem oberts a tot-

Ada Font Membre de la Lliga Jove de Montserrat

hom perquè entenem que l'espiritualitat és un camí que ha d'incloure tothom. Nosaltres cerquem gent que tingui una vena espiritual i que vulgui cercar respostes o aproximacions de resposta dins el cristianisme. D'altra banda, reivindicuem el catalanisme al país, la catalanitat entesa com la defensa de la història, les institucions, les tradicions, la cultura i la llengua catalana.

Com és que neix la Lliga Jove?

Perquè trobem un buit pastoral a Catalunya. Per una banda, perquè, si busquem quines iniciatives de fe de joves hi ha al nostre país, ens adonem que primordialment estan al voltant dels concerts i les adoracions. Aquestes opcions entenen la fe més com un sentiment, una vivència... que al final porten més al consum d'experiències espirituals. Res a la vida i tampoc en la fe es pot viure sempre des de tan amunt, en una forma tan intensa, sinó que fa falta un fonament, una formació acadèmica, intel·lectual, un treball de base, una base formativa.

La Conferència Episcopal Espanyola ha publicat 'Cor ad cor loquitur', alertant sobre les emocions en els actes de fe i alertant dels fidels 'emotivistes'.

Aquests grups que han sorgit [més emotivistes] són un reflex del capitalisme. Poder consumir experiències espirituals de forma intensa, de forma sentimental i no anar a la base és una forma que té el sistema capitalista d'entrar en l'espiritualitat. Nosaltres pensem que els concerts i les adoracions poden formar part de l'experiència de fer algunes persones però no s'ha d'oblidar aquest vessant més formatiu, perquè al final és la base de la qual partim i sobre la qual construïm i caminem. I aquest és el punt important de la fe: caminar. També veiem que pastoralment aquestes iniciatives tenen un to ideològicament marcat. I, partint de la base que tenim ple respecte a altres sensibilitats, per nosaltres és important viure aquesta fe de forma arrelada en el territori que ens ha estat encomanat, que és Catalunya.

Vostè com arriba al catolicisme? Com s'ha amarat del fet religiós?

Jo vinc d'una família que no és especialment religiosa, tot i que sí amb una certa inèrcia cultural cristiana, per això em van batejar, per exemple. Però poca cosa més. Sí que vaig anar a una escola religiosa i la poca formació religiosa que tinc em ve d'aquí. Però la meua aproximació al catolicisme no és una experiència d'impacte, al contrari,

L'Ada Font fa de tesorera a la Lliga Jove de Montserrat i a partir d'aquest curs també participarà en el grup de Cristianisme i Cultura de la Fundació Joan Maragall ■ M. ROURERA

“ Les experiències espirituals intenses són una forma que té el capitalisme d'entrar en l'espiritualitat

“ És important viure la fe de forma arrelada en el territori que ens ha estat encomanat, Catalunya

L'origen de la Diada

L'Església catalana que sorgeix a finals del s. XIX

La tradició de la missa de l'Onze de Setembre oferta pels patriotes catalans arrenca del 1886, any en què el canonge de la seu de Vic, Jaume Collell, la va convocar a la basílica de Santa Maria del Mar. Havia passat 172 anys d'ençà de la caiguda de Barcelona en mans de l'exèrcit castellà, l'11 de setembre del 1714. Però, aquesta tradició, se la va fer seva d'ençà de la seva fundació i fins avui, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, que, des del 1900, s'ha ocupat d'organitzar-la any rere any.

La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat va ser creada per un grup de joves cristians lligats a la Unió Catalanista amb el suport i l'empenta del Dr. Josep Torras i Bages, pocs mesos abans de ser nomenat bisbe de Vic aquell mateix any 1899. Aquests joves demanaren al Dr. Torras i Bages que els escrivís una pregària adreçada a la patrona de Catalunya perquè pogués ser resada en

totes les diòcesis dels Països Catalans. Així va néixer la *Visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat* ["Verge prodigiosa, tron puríssim on reposa l'Eterna Saviesa quan vingué al món a ensenyar el camí de salvació; obteniu als vostres catalans aquella Fe que enfonsa les muntanyes, omple les valls i fa planer el camí de la vida..."].

Avui, a banda d'organitzar la missa de l'11 de setembre, que va ser l'origen de la celebració de la Diada Nacional de Catalunya, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, que forma part de la Xarxa d'Entitats Cristianes, té com a activitats destacables l'eucaristia de les festivitats de la Mare de Déu de Montserrat i de Sant Jordi a Barcelona i la missa durant la Universitat Catalana d'Estiu (UCE) a Prada de Conflent que es fa el mes d'agost. Cada dos anys atorga el premi Abat Marcet al millor llibre català de temàtica religiosa.

RELIGIONS

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
Direcció General d'Afers Religiosos

és un camí que va sorgint a poc a poc arran de les preguntes que em vaig fent ja de gran, les típiques preguntes de qui soc, d'on vinc... pròpies de la condició humana. Jo me les faig i cerco respostes o aproximacions de respostes. I aquestes preguntes em porten a fer més preguntes... i acabo trobant el sentit de la vida dins el cristianisme catòlic. He fet el camí escoltant experiències de companys al llarg del temps i és veritat que sempre havia anhelat un grup de convivència de la fe, per poder compartir, per no estar sola, i aquest grup el trobo amb la Lliga Jove de Montserrat.

Què fan?

La nostra activitat és, sobretot, sessions de formació, de tant en tant fem recessos, com el que vam fer per Quaresma, i solem fer una missa privada un cop al mes i, quan s'acaba, anem a sopar amb el mossèn, sigui el nostre consiliari, Mn. Turull, rector de la Sagrada Família, o algun altre. En aquests sopars parlem de temes d'espiritualitat, religió i del sentit de la vida... En el meu vessant religiós i formatiu, la Lliga Jove m'aporta molt, sobretot per poder compartir amb altra gent jove aquests sentiments religiosos que avui dia no tothom té. I no tothom té aquesta sensibilitat pròpia.

I amb els sèniors de la Lliga...?

El que passa és que per un cantó hi som els joves, de menys de 35 anys, i després ja ve gent molt més gran... i veiem que entremig hi ha un buit. En tot cas, busquem la continuïtat i nosaltres ens afegim a aquelles activitats formatives que organitza la Lliga Gran. Però els joves som independents i estem constituïts de forma separada, per això prenem les nostres decisions. Penso que és bo que siguem autònoms però estem emparats per la Lliga Gran i això ens enriqueix i ens propulsa perquè sols no tindríem tant impacte ni visibilitat.

I la missa de l'Onze de Setembre és on conflueix?

Sí, és on ens trobem tots, grans i joves. Però encara ens trobem més cops, pels volts de Sant Jordi, per exemple.

Per...?

La Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat és propietària d'una relíquia de sant Jordi que està dipositada [en custòdia] a la capella Sant Jordi del Palau de la Generalitat, per això un cop l'any tenim dret a una missa privada. ■